paa at nyde fremfor at yde. Begrebet Gentleman har meget mere Indholdsværdi, saaledes som en Gentleman f. Eks. skildres af Paludan Müller i Ivar Lykkes Historie, er han en Mand, der kan bære alle Skæbnens Omskiftelser, fordi han overalt bliver sig selv tro, bevarer sin Værdighed lige saa godt i den fattige Hedegaards Ensomhed som i Hoflivets Tummel, og med Udbytte kan omgaas Mennesker af enhver Art, fordi han hos dem alle forstaar at se det rent menneskelige; alle Steder virker han højnende uden paa nogen Maade at trykke, fordi han lader andre helt og holdent være sig selv i Omgangen med ham.

Damen derimod fordrer for at trives for det første et stort ydre Apparat af Luksus, selv om hun ikke nødvendigvis maa bade sig i Sodavand og spansk Vin som „Eva"s engelske Veninder. Men det værste er dog, at hendes Nerver fordrer en uafladelig Pirring; hun maa underholdes, der maa stadig findes paa noget nyt, hun maa herske over sine Omgivelser og i ethvert Tilfælde altid bade sig i en Atmosfære af Beundring.

Fr. Hammerich fortæller i sin Levnedsskildring om en af Birkedals morsomme og frimodige Ytringer. B. havde kendt Hammerichs Hustru som den gæstfri Landsbypræstekone, der holdt aabent Hus for sin Mands mange Tilhørere. Senere træffer han hende i Hovedstadens Selskabsliv, hvor hun vistnok ogsaa spillede en Rolle, og han gør da den Bemærkning: „Ja, dengang var De noget, hvad er De nu?" Man kommer til at tænke paa den Vurdering, ved at læse „Provstinden." Hun er Hovedstadsdame, smuk, elskværdig og talentfuld, skabt til at glæde sig ved Livet og gøre andre glade. Men paa Landet vantrives hun, skønt hun lever et lykkeligt Familieliv og faar den Hyldest, Egnen kan byde paa. Det er altsammen Fattigdom for hende; tilsidst griber hun for at stramme sig op til Flasken; Ødelæggelsen er over hende og forplanter sig fra hende til hele Familien.

I Provstinden har Forf. levendegjort en Nutidstype. Ogsaa hendes Mand, hvis eneste Fejl er hans Svaghed overfor den forgudede Hustru, er godt skildret. Derimod staar den unge Slægt, af hvilken et eneste Par rejser sig af Husets Ruin, farveløst og mat og gør ikke som Hovedfiguren Indtryk af at være tegnet efter levende Model.

Frk. Margrethe Fibiger er velkendt som Levnedsskildrer; men at se en Roman fra hendes Haand var en Overraskelse, heldigvis en glædelig. Hendes Bog minder om Pauline Worms Hovedværk: „De Fornuftige." Her som der er det en Svane, der vokser op i en Andegaard — for at trædes ihjel af Gæs. Ja, Annine dør ikke som P. Worms Heltinde; hun udvikler sig til Forfatterinde; men dette føles ikke som noget væsentligt. Det vigtige i Bogen er hendes Møde med Knud og Spørgsmaalet, hvorfor disse to Mennesker, der synes som skabte for hinanden, og er saa lykkelige straks at forstaa dette, hvorfor de atter maa skilles. Hvad er der Forklaringen? Vel det, der skulde afhjælpes ved at vi fik Fællesskoler for Piger og Drenge, nemlig det, at Mand og Kvinde er saa forskellig udviklede og saa lidt vant til at omgaas, at de i Livets afgørende Øjeblikke kan misforstaa hinanden saa sørgeligt. Han opfatter hendes Tilbageholdenhed som Mangel paa Evne til at elske, mens hun, der hele sit Liv har været ensom, blot er altfor overvældet af Lykke, Fryd og Forventning. „Der kom en Angst over hende, den unge Hinds Angst, naar den staar dybt inde og lytter til Stilheden med drømmende Længsel i sine blide Øjne, og store Hunde pludselig bryde sig Vej igennem Krattet. Hun gjorde som den, hun tog Flugten" . „Jeg tænker ikke en Tanke, som ikke er dig" . ., „men det er saadan, at naar du kommer selv, da er du en anden end den, der hersker i mit Liv — en stærkere og større, og en Angst, som er tillige en Lysalighed, der ikke har Ende eller Maal, overmander mig; og alle de bedste Ord, jeg véd og som jeg havde gemt til vort Møde, dør bort paa min Tunge."

Dette er fint set, om det end snarere passer paa de unge Piger, som de var for en Menneskealder siden, end som de er nu. Og denne Fortællingens Pointe vilde maaske være kommet bedre til sin Ret i en Novelle end i en stor Roman. For at fortsætte Sammenligningen, saa falder den lange Forhistorie her noget gammeldags vidtløftig, medens man endnu med Fornøjelse læser P. Worms humoristiske Skildring af Provinslivet, der nu ogsaa har historisk Interesse. Skønt Frk. Fibiger fortæller smukt, kan man ikke lade være at tænke paa, hvor megen Karakteristik f. Eks. Jonas Lie kan give paa nogle faa Sider, og ønske, at vore Fortællerinder vilde gaa mere i Skole hos Nutidens store Mestre i Fortællerkunsten.

K. F.

Kvindens Stemmeret.

Vi møder mange løjerlige Ting, naar der gøres Krav paa Stemmeretten. Mændene erklærer, at Regeringen er af og ved og for Folket — og i det samme Aandedræt argumenterer de imod, at Halvdelen af Folket skal faa Lov til at gøre sig gældende i denne samme Regering.

Mændene bekræfter ogsaa, at Skatteydelse uden Repræsentation er Tyranni; og saa ligefrem lægges Skat paa Kvinden, der ikke tilstedes Repræsentation.

Gamle Pebersvende spørger: hvem skal passe Barnet, naar Moderen skal paa Valgstedet. — Jo vist, de yndige smaa vil blive passede paa samme Maade, som naar Moderen gaar hen for at betale sin Skat, eller som naar hun gaar i Butikker eller til Arbejde paa Fabrikkerne.

Mænd, som aldrig lugtede Krudt, vil spørge, om Kvinderne vil bære Vaaben, dersom der gives dem Valgret — de glemmer naturligvis, at den Kvinde, som opdrager en Dreng, gør omtrent saa meget for sit Land som den Mand, der skyder ham ihjel.

Mænd af „tvivlsom" Moral er urolige ved, at „mistænkelige" Kvinder skal faa Valgret — men de glemmer, at intet Bevis for moralsk Karakter fordres af Mænd, før de giver deres Stemme. Dersom der fordredes saadan Karakter, blev nok en Del Mænd hjemme ved Vuggen paa Valgdagen, medens Hustruen ved sit Valg vilde gøre det lettere for sin Mand at gøre ret og mere vanskeligt at komme paa Afveje.

Mænd, som ikke kender Alfabetet, er bange for, at uvidende Kvinder faar Valgret.

Mænd, hvis eneste synlige Levevej er den, at deres Hustruer vadsker Klæder for at faa Mad til Huset, frygter for, at deres Hustruer skal forsømme Husets Pligter, dersom de faar Valgret.

Kvindepryglere staar imod Kvindevalgretten, fordi de tror, at der blot bør være et Hoved i Hjemmet, og det skulde nemlig være Mandens, uanset hvor daarlig en Kvalitet Hovedet end er af.

Alle disse uciviliserede Paastande hyldes blandt andre af Modstanderne af Kvindevalgretten.

John Hanson.

Tjenestepigernes Møde.

Formanden: Frk. Marie Christensen forelagde Foreningens Program. Da dette tidligere er meddelt i „Kv. og S.", suppleres det blot med et Par Tilføjelser. Ved Natarbejde forstaas saadanne Arbejder, som naar Pigen skal vadske, mens Herskabet sover — og naar hun skal sidde oppe om Natten for at vente paa Herskabet. Det første fordres afskaffet og det sidste godtgjort ved ekstra Vederlag. Ligeledes fordres $1^1/_2$ Times Fritid hver Dag (lagt af Herskabet paa den Tid af Dagen, der passer det bedst) og en enkelt Friaften om Ugen, paa hvilken Dag den øvrige Fritid bortfalder. Ingen anden Stand og intet andet Menneske er saa bunden af sin Gerning som Tjenestepigen, der ikke har en Time, som hun kan kalde sin egen.

Dernæst fordres tilstrækkelig Mad.

Taleren fremdrog nogle af sine Erfaringer, hvorledes hun af sin knappe Løn selv havde maattet købe Brød, fordi hun sultede, og spist det tørt, fordi hun ikke havde Raad til Smør med, og hvorledes hun af sit Herskab, der beboede 7 møblerede Værelser, var budt et lille Hul oppe paa Kvisten med en Pakkasse som Seng til Opholdssted.

„Der klages saa meget over Tjenestepigerne, men hvor ligger Skylden? Som 14—15 Aars Børn bliver de sendte ud — uden nogen som helst Uddannelse, og skal selv tjene deres Brød, tit bliver de jagede fra det ene til det andet, i Stedet for at Husmoderen burde tage dem venligt ved Haanden og lære dem Husgerningen."

Frk. Andrea Nielsen, Formand for de kv. Herreskræddere, havde ikke haft Lejlighed til at høste Erfaringer paa dette Omraade, men syntes, at saadanne Forhold, som her var dragne frem, maatte faa en til at gyse. At forlange, at de unge Piger uden Uddannelse skal være dygtige i deres Erhverv, fordres sikkert mest af Tankeløshed, hvor de unge Fruer ikke selv har nogen Forstaaelse af, hvad Arbejdet er; men det gaar ud over Pigerne, saa de frigør sig for Afhængighedsforholdet: at være parat fra Morgen til Aften, ved at gaa bort fra husligt Arbejde og til andre Erhverv.

Syerskerne har man før ikke regnet for noget, har endog ment, at de stod dybt nede i moralsk Henseende, men nu viser Statistiken, at de staar langt over Tjenestepigerne, idet langt flere af disse er gaaede til Bunds. Et Hjem er en lille Verden for sig, og hver enkelt i dette maa kunne føle, at de har et Hjem der. Ved at tænke grundigt over Tjenestepigespørgsmaalet vil man dog indse, at det bliver meget vanskeligt at løse. Al Organisation med Hjemmearbejdere er vanskelig. Men har vi faaet Øje paa de store Brøst i disse Forhold — og er der Energi til at tage fat paa Arbejdet — hvad her sikkert er, — saa kan der udrettes noget. Og ved at slutte sig sammen i en Forening udvikles Kammeratskabsfølelsen, hvad Organisationerne alle Vegne bærer Vidnesbyrd om, saa man arbejder i Flok og løfter i Flok.

Er Tjenestepigerne enige om dette og tillige om ikke blot at stille Fordringer til Hjemmene, men ogsaa Krav til sig selv, da kan deres Forening højne hele deres Stand og dertil ønsker vi dem al mulig Held og Lykke. — —

Frk. Henni Forchhammer havde ikke Erfaringer som Tjenestepige og ikke heller en Organisationsvirksomhed at henvise til, — det kunde maaske være et Spørgsmaal, med hvad Berettigelse hun da stod frem her, — men hun følte sig mere som Repræsentant for den anden Part i Sagen: for Husmødrene. Hun havde tit — gennem Erfaringer ved en større Husførelse — tænkt over Tjenestepigernes Stilling — og der var ingen Tvivl om, at der blev gjort alt for lidt for disse. Det kan maaske have sine Vanskeligheder at bryde overtvers med nedarvede Sædvaner og indrømme Pigerne Frihed og Fritid paa nye Punkter; men stiller en Forening sine bestemte Fordringer, da vil det muligt blive meget lettere for den humane Husmoder at gaa ind paa dem. Og er Tjenestepigernes Krav først anerkendt, skal de selvfølgelig overholdes. Foreningslivet udvikler sig med en saa rivende Fart, at hvert enkelt Medlem i Hjemmet snart gaar til hver sin Side. Kun Tjenestepigen gaar ikke til sin. Og faar hun imellem Lov til at gaa — t. Eks. til Folke-Universitetsundervisningen, saa indskrænker det sig ofte til enkelte Gange: „sidst havde jeg ikke Tid" — hedder det. Men derved svækkes Interessen og hun bliver helt borte. Har hun faaet tilstaaet en Fritid til at overvære saadanne Timer, da maa den ikke atter tages fra hende.

Og faar Tjenestepigerne mere Fritid end forhen — ja „saa render de", siger nogle — og maaske ogsaa nogle gør det, men mange andre vil sikkert bruge den bedre: søge Adgang til Uddannelse i forskellige Retninger. Vi skal huske paa, at vi er ikke alene Arbejdere — hvad de fleste af os er, men vi er ogsaa Mennesker, der hver for sig trænger til Uddannelse paa hver sin Maade. Tjenestepigernes Forening kan da sikkert blive til Gavn og Støtte for dem. Skal noget løftes, skal det løftes i Flok. — —

Marie Rasmussen havde været Tjenestepige i 20 Aar og derfor ikke haft Lejlighed til at uddanne sig som Taler. Men ønskede dog at tilføje lidt. Tjenestepigerne kunde — syntes hun, oprette deres eget Fæstekontor og Overskuddet derfra kunde gaa til Opførelse af en Bygning for gamle Piger, hvor de kunde faa frit Værelse, naar de blev gamle og ikke kunde arbejde mere. Der gives jo nok Stiftelser for ældre Damer, men hvor mange Tjenestepiger har 200 Kr. om Aaret i Rentepenge at betale med?

Jevnsides med en Skole for unge Piger kunde det da være godt at bygge et Hjem for de gamle — som ingen endnu har tænkt paa. Og staar Pigerne dog ikke Herskaberne nærmere end saa meget andet, der samles Penge til? Kan vi ikke vente, at Herskaberne vil hjælpe og støtte os her?

Taleren havde nu et meget humant Herskab, men havde ogsaa prøvet at begynde Ugens Arbejdsdage Mandag Morgen og slutte med Herskabets Familiemiddage næste Søndag Nat. — Skal det kaldes Fritid? Mange af os har arbejdet sig op, saa vi ikke nu tager mod alt, hvad der bydes. Men nu maa alle rettænkende Piger slutte sig til os.

— — —

Forhandlingen skal vi komme tilbage til i et følgende Nummer.

A. J.

Et Brev.

Kære Maja! Du skriver, at du kommer til Byen for at gøre Juleindkøb, men at du har saa kort Tid til din Raadighed, at du forinden ønsker nogle Oplysninger om, hvor du kan henvende dig og faa, hvad du ønsker dig. Det er snart lettere sagt end gjort, men da du tillige siger, at du skal købe ind til alle Aldere og begge Køn, kan vel en Række Adresser, nævnede i Flæng, dog være dig en Ledetraad i den Labyrint, som hedder at gaa i Byen for at købe Julegaver, — Dit Hus skal jo ogsaa forsynes, og Juletræ skal I vel have paa Gaarden. Gaa saa allerførst til Pilestræde 43 hos Frk. C. Hansen. Der kan du faa alt til et Juletræ fra Stjernen i Toppen til Nissen ved Træets Fod; og alt, hvad du trænger til i Huset af Skrubber, Børster, Sæbe, Pudsepomade o. s. v., de Hundreder af Ting, man bruger i den daglige Gerning, kan du faa med det samme, for ikke at tale om de snart berømte Pakker med 10,000 Tændstikker i. — „Reform" er jo Dagens Løsen; hos Anna Lindgreen, Knabrostræde 4, kan du faa Reformunderbeklædning af bedste Art og Form, foruden Forklæder, Friserkaaber og andet Linnedudstyr; og mens vi er ved Moderne, i Vimmelskaftet 32 kan du med det samme bestille en Aargang „Standard Mønstre" til dig selv. Til de unge nygifte, hvis Hus maaske endnu ej er ganske komplet, vil jeg henvise dig til den ene af vore to kvindelige Snedkermestre, Cathrine Horsbøl i Bredgade 28, hvis stilfulde Møbler er velkendte; din huslige Svigerinde trænger vist til en Vridemaskine, som faas Nørrevoldgade 21. Og à propos om Kvinderne, saa kan jeg anbefale dig en kvindelig Bogbinder Sofie Andersen, Skindergade 22, samt vore to kvindelige Fotografer. Frk. Steens Navn er nu saa velkendt, men Frk. Laurberg, Hotel du Nord, hvis Specialitet er at tage vellykkede Fotografier efter Billederne i vore Kunstsamlinger, er maaske endnu ej saa bekendt; et saadant Fotografi vilde være en velkommen Julegave. Til Smaabørnene i Landsbyen kan du faa nyttige og gode Ting i Børnemagasinet, Gl. Kongevej 80, hos Alexandra Cohn og i Børnehabitmagasinet, Frederiksborggade 31.